

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt: Vytvoření střednědobého plánu
rozvoje sociálních služeb pro ORP Jihlava

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_106/0015336

Zhodnocení naplnění Komunitního plánu sociálních služeb statutárního města Jihlavy z roku 2016

**(Výstup KA 3 – Vyhodnocení naplnění stávajícího
střednědobého plánu sociálních služeb)**

Ing. Zuzana Pátková, Ing. Lucie Koumarová

Obsah

1. Úvod	3
2. Senioři a osoby se zdravotním postižením	4
3. Rodina, děti a mládež	10
4. Osoby bez zaměstnání, osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené a osoby závislé a ohrožené závislostmi.....	15
5. Závěr	22

1. Úvod

V červenci 2015 byl odbor sociálních věcí Magistrátu města Jihlavy pověřen k přípravě návrhu Komunitního plánu sociálních služeb statutárního města Jihlavy z roku 2016 (dále jen KPSS). V měsících říjen 2015–březen 2016 byl proveden sběr dat mezi poskytovateli a uživateli sociálních služeb a souvisejících služeb v Jihlavě a byla započata tvorba samotného strategického dokumentu. Ve své finální podobě byl schválen na jednání Zastupitelstva města Jihlavy dne 20. 6. 2016 usnesením č. 221/16-ZM.

Cílem klíčové aktivity (dále jen KA) č. 3 - Vyhodnocení naplnění stávajícího střednědobého plánu sociálních služeb je zhodnocení stávajícího KPSS, tzn. posouzení, zda došlo k naplnění/částečnému naplnění/nenaplnění stanovených cílů a aktivit. Šetření probíhalo pomocí řízených workshopů v Jihlavě se zástupci jednotlivých cílových skupin (poskytovateli sociálních služeb), jak jsou stanoveny v KPSS, tzn. samostatně pro cílovou skupinu:

- senioři a osoby se zdravotním postižením,
- rodina, děti a mládež,
- osoby bez zaměstnání, osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené a osoby závislé a ohrožené závislostmi.

Jednání probíhala ve dnech 28. 7. 2020 a 10. 9. 2020 v prostorách Vysoké školy polytechnické v Jihlavě.

Vzhledem ke změně doby realizace projektu vyvolané nouzovým stavem v průběhu měsíců března a dubna 2020 (v důsledku COVID-19), byla první schůzka s cílovými skupinami posunuta až na měsíc červenec. Částečně byla poznamenána probíhajícími dovolenými, nicméně i přesto byla účast z řad cílových skupin početná. Druhá schůzka byla naplánována s ohledem na začátek školního roku a plánované krajské volby. V době konání schůzky došlo opět k významnému nárůstu nově nakažených a s tím související anticovidová opatření (roušky, dostatečné odstupy). I přesto byla účast opět uspokojivá a napříč všemi cílovými skupinami se formou moderované řízené diskuze podařilo vyhodnotit plnění všech opatření a aktivit uvedených v KPSS v rámci těchto dvou setkání.

Scénář schůzek s cílovými skupinami byl konzultován s metodikem projektu (doc. PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D.), kdy po vzájemném představení účastníků byla probírána jednotlivá opatření i aktivity vedoucí ke splnění daných priorit. Zástupci odboru sociálních věcí Magistrátu města Jihlavy vždy uvedli, na jakém základě bylo dané opatření/aktivita zařazeno. Poté zástupci z řad poskytovatelů jednotlivé cílové skupiny diskutovali o naplnění aktivit vedoucích ke splnění daného opatření. Vzhledem k tomu, že v KPSS nebyla jednotlivá opatření kvantifikována, ani nebyla stanovena lhůta pro jejich plnění, výstupem jednotlivých schůzek je konstatování, zda dané opatření bylo jakkoliv plněno bez ohledu na kvantifikovaný nárůst či jiný rozsah podpory. Dále byla diskutována aktuálnost opatření/aktivit obsažených ve stávajícím plánu a doporučení účastníků cílových skupin pro tvorbu nového plánu.

V tomto ohledu je tato závěrečná zpráva z vyhodnocení stávajícího střednědobého plánu sociálních služeb města Jihlavy členěna na 3 hlavní výše uvedené cílové skupiny s komentářem pro každé uvedené opatření/aktivitu v KSPP. S ohledem na nekvantifikované údaje stávajícího KPSS je hodnocení jeho plnění popsáno spíše stručně a heslovitě, avšak u každého opatření/aktivity je nastíněna bližší diskuze, která bude následně rozvedena při práci nově definovaných cílových skupin pro období 2022–2024.

2. Senioři a osoby se zdravotním postižením

Priorita	I. PODPORA NEZÁVISLÉHO BYDLENÍ PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM			
Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy	Aktivita stávajícího plánu	Zdroj	Plnění ke dni revize	Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava
1. zvýšení kapacity míst v domově pro seniory	město bude podporovat rozšíření kapacity služby Domov pro seniory § 49 v Jihlavě	Dotazníkové šetření	Ne – kapacita zůstala neměnná	Ano – kapacita nedostatečná, populace stárne, zastupitelstvo musí s finančními závazky počítat, zvážit provazbu (vzájemný podíl financování pobytových služeb a terénních služeb) poskytování terénních služeb, ambulantních služeb a až následně pobytových služeb (DS)
<p>Jihlavské domovy pro seniory mají stejnou kapacitu jako před rokem 2016 (Stříbrné Terasy: 75, Lesnov: 146). Město Jihlava stále splácí úvěr DS Stříbrné Terasy – především z finančních důvodů nedošlo k navýšení – v horizontu 4 let dojde ke splacení úvěru, následně přejde DS pod správu města. Ze strany poskytovatelů zaznělo, že výše splátek úvěru není tak vysoká, aby tím mohlo být zdůvodněno nenavýšení kapacity domovů pro seniory, která je s ohledem na stárnutí populace stále nedostatečná.</p> <p>Město vyčkávalo na avizovanou výstavbu krajského domova pro seniory (DS kombinovaný s DZR), která je momentálně v realizaci v areálu Nemocnice Jihlava za heliportem ZS (plánovaná kapacita 126 lůžek především pro seniory s diagnózou Alzheimerovy choroby).</p> <p>Důležité bude do budoucna nastavit, zda je vhodnější vytvářet kapacity v DS, formou velkokapacitního zařízení, nebo naopak formou komunitního bydlení (do 18 osob), nebo posílení terénních služeb, aby bylo možné zůstat v přirozeném prostředí co nejdéle, pak by ovšem tyto terénní služby musely rozšířit provozní dobu i o víkendy, svátky, pozdější večerní hodiny. Dále je nedostačující síť denních a týdenních stacionářů, která poskytuje potřebný mezikrok před pobytovou formou.</p> <p>V novém plánu bude nutné hledat i jiné zdroje než finance města, např. přes dotační programy EU na sociální bydlení (komunitní bydlení) – ovšem zvážit tuto formu, která může mít podstatně dražší náklady na provoz, bude předmětem jednání pracovních skupin.</p>				
2. vznik Domova se zvláštním režimem	město bude podporovat subjekt poskytující službu Domov se	Na popud člena zastupitelstva	Částečně – město nepodporovalo vznik subjektu, od roku 2019	Ano – není dostatek materiálně a technicky vybavených objektů

	zvláštním režimem § 50		však podporuje jeho činnost	pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů
<p>Alzheimercentrum Jihlava, z.ú. (DZR) zahájilo svou činnost dne 1. 11. 2014, avšak subjekt je v soukromých rukou a město nepodporovalo jeho vznik, ale od roku 2019 finančně podporuje jeho činnost. Momentálně je ve výstavbě krajský domov pro seniory, který bude přibližně z poloviny své kapacity splňovat definici DZR. Je nutné přihlídnout k potřebám jednotlivých cílových skupin, rozlišovat je a podle toho specifikovat konkrétní opatření. Do této kategorie patří osoby se sníženou soběstačností z důvodu duševního onemocnění, závislosti a s demencí či Alzheimerovou chorobou. Například osoby s duševním onemocněním většinou mají kontraindikace pro přijetí do DS. Dále byla zmíněna potřeba domova pro osoby s poruchou autistického spektra dle věkového dělení, neboť v současně době např. nezvladatelní mladiství jsou přesouváni do psychiatrické nemocnice, což lze považovat za nouzové, nikoliv vyhovující řešení, které odpovídá potřebám těchto osob – vhodnost DZR dle cílových skupin s sebou nese materiální, personální a finanční náročnost.</p> <p>Pracovní skupiny se rozdělí na 3 hlavní bloky (senioři, osoby s tělesným postižením, osoby s duševním onemocněním) a každá bude řešit své potřeby zvlášť s důrazem na kvalitu života uživatelů a finanční udržitelnost a.</p>				
3. rozšíření kapacity chráněného bydlení	město bude podporovat poskytovatele služby Chráněné bydlení § 51	Dotazníkové šetření	Ano – otevřeno v roce 2019	Ano – kapacity stále nejsou dostatečné pro různé cílové skupiny
<p>Město Jihlava v roce 2019 otevřelo službu chráněného bydlení pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením (ve dvou bytech pronajatých od města, kapacita 8 lůžek). Službu chráněného bydlení poskytuje Denní a týdenní stacionář Jihlava, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Statutární město Jihlava. – bylo obsaženo ve střednědobém plánu (kraje i města).</p> <p>Integrační centrum Sasov plánuje v roce 2023 otevřít chráněné bydlení pro osoby s poruchou autistického spektra (2 domácnosti - 7 lůžek) v lokalitě u Dvora. Projekt je ze 75 % podpořen dotací od MPSV (udržitelnost 25 let), dále je již požádáno o dotaci z Kraje Vysočina.</p> <p>VOR Jihlava, z.ú. jako další poskytovatel chráněného bydlení také potřebuje výrazně navýšit kapacitu. Pro osoby s duševním onemocněním je nutné klidné a stabilní prostředí. Do budoucna by bylo vhodné výrazně navýšit kapacitu – např. podporou nové výstavby, přímo pro potřeby klientů, které jsou jiné pro osoby se zdravotním, nebo duševním onemocněním. V období let 2007 – 2018 byla kapacita 2 lůžka. V roce 2019 byla navýšena na 3 lůžka. Nyní je kapacita 5 lůžek, která je nadále nedostačující. Tento cíl bude předmětem pracovních skupin a bylo by vhodné zapojit i pracovníka Kraje Vysočina, který se zabývá problematikou sociálně zdravotního pomezí.</p>				
JINÉ A SOUVISEJÍCÍ ČINNOSTI – (mimo základní činnosti a služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)				
<i>Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy</i>	<i>Aktivita stávajícího plánu</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Plnění ke dni revize</i>	<i>Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava</i>
4. rozšíření kapacity	město bude podporovat rozšíření kapacity dostupného	Dotazníkové šetření	Ano – vyšší kapacita bytového fondu, ale	Není sociální služba, bude předmětem diskuze pracovních

dostupného bydlení	bydlení v souladu s účinností připravovaného zákona o dostupném bydlení (cca 1. polovina roku 2017)*		často nedostupná finančně či prahově	skupin, ale je vítána vyšší kapacita
<p>Město Jihlava má od roku 2017 Mechanismus hospodaření s byty, disponuje 19 byty za cenu 73,42 Kč/m2/měsíc k pronájmu na maximálně jeden rok. Opět dochází ke konstatování a kolizi ve smyslu, že se nejedná o sociální službu a není tedy možné sociální bydlení do plánu rozvoje SS zahrnout (bude uvedeno v diskusi v závěru dokumentu SPRSS ORP Jihlava. Ukazuje se vhodnost provazby sociálního bydlení se sociálními službami (poradenstvím). * Zmíněný zákon není v době těchto projednávání schválen.</p> <p>Poskytovatelé služeb uvádí nedostatek dostupného bydlení, hlavně chybějící byty pro vícečetné rodiny. Z pohledu města je nabídka bydlení v Jihlavě relativně vysoká, ale nepříliš dostupná – problém finanční, počet členů rodiny, trvalé bydliště. Město nabízí azylový dům, chráněné i sociální bydlení, ale otázkou je – do jaké míry je nutné, aby provoz řešilo město, které by spíše mělo zlepšit finanční toky a bytovou politiku. Tím by ustoupilo neziskovým organizacím, které dokáží řešit bydlení levněji než město, jenže nemají potřebné finance.</p> <p>K řešení jsou limity v počtu bytů, zda je pronajímat, kupovat, či stavět nové, popř. zvážit možnosti podporovaného bydlení – v Jihlavě tato služba chybí.</p>				
Priorita	II. PODPORA OSOBNÍ ASISTENCE			
<i>Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy</i>	<i>Aktivita stávajícího plánu</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Plnění ke dni revize</i>	<i>Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava</i>
1. rozšíření odlehčovacích služeb	město bude podporovat službu Odlehčovací služby § 44 ve všech formách	Dotazníkové šetření – potřeba od klientů služeb	Ano – ale stále nedostatečné	Ano – je velká poptávka po službě, je nutné navázat spolupráci, nikoliv vytvářet konkurenci
<p>Rodičům se zdravotně postiženými dětmi velmi pomáhají terénní a ambulantní služby, bohužel odlehčovací pobytová forma služby je poskytována velmi vzácně – nabízí pouze Adapta Jihlava (OCH Jihlava, poskytuje všechny formy odlehčovací služby) od roku 2018 1x měsíčně pro 2 klienty. Přibližně 24 jihlavských klientů má o tuto službu zájem, tedy jeden víkend za rok mohou být děti v kolektivu. Velký zájem je i o ambulantní formu. Kraj Vysočina nepodpořil vyšší kapacitu již druhým rokem, k rozšiřování došlo díky podpoře rodičů a města Jihlava, ale stále v nedostatečném rozsahu.</p> <p>Denní a týdenní stacionář Jihlava zažádal v rámci krajské sítě sociálních služeb o tři místa na víkendovou odlehčovací službu – zájem ze strany pečujících rodin je velký.</p> <p>Také senioři čelí nedostatečné kapacitě pobytových odlehčovacích služeb, v případě dovolených či zdravotních zákroků ošetřujících členů rodiny jsou umísťováni do LDN, i když pro tento krok není zdravotní indikace a nejde o vhodně řešenou situaci. Od roku 2019 nabízí odlehčovací službu i Integrované centrum sociálních služeb Jihlava s kapacitou pro 10 osob, která ale není dostačující.</p>				

2. rozšíření služeb osobní asistence	město bude podporovat službu Osobní asistence § 39	Dotazníkové šetření	Ano – proběhlo rozšíření služeb a navýšení kapacit	Ano – nedostatečné kapacity, rozšířit personální zázemí, poskytovaný čas, nutno definovat konkrétně, vyjasnit finanční zdroje, ze kterých je služba hrazena
<p>Život 99 – Jihlava rozšířil za sledované období kapacity na dvojnásobek asistentů, rozšířil služby v omezeném režimu o víkendy, svátky a pracovní dobu do 19 hodin a z původního jednoho automobilu disponují nyní čtyřmi, jelikož obstarávají klienty z Jihlavy a jejího 20 km okruhu. Dojíždí primárně za seniory a osobami s vybraným zdravotním postižením a poptávka po této službě se neustále zvyšuje. Své služby poskytují v domácnostech, zaměstnání i ve školách (pomoc s hygienou a stravou), nesupluje se práce asistenta pedagoga a intervence ve výuce.</p> <p>Výhodné je spojení osobní asistence a tísňové péče – tísňové tlačítko s čidlem pohybu jako pojistka bezpečí pro okamžité spojení s operátorem a zajištění pomoci dle potřeby – nutnost a důležitost prevence a propagace této možnosti v rámci širší veřejnosti. Obecně je velmi důležitá spolupráce rodiny a terénních sociálních služeb (osobní asistence a pečovatelské služby).</p> <p>Do budoucna je nutné zvážit priority, na jaké kapacity jsou finance, teprve následně lze konkrétněji diskutovat podobu sociální služby. Obecně je v sociálních službách problém finanční nejistoty, množství financí a jejich zdroj je často znám až uprostřed roku a tomu se musí sociální služba přizpůsobovat. Smyslem není zajistit službu na 24 hodin, ale je nutné nastavit konkrétnější kritéria a mantinely, do jaké míry je služba smysluplná a zároveň finančně únosná. Mnohé finanční zdroje pocházely z iniciativy samotné organizace, přesto je stále poptávka po službách vyšší, než jsou možnosti poskytovatele.</p> <p>Uživatelé této služby chtějí zůstat doma a je vhodné rozšířit služby osobní asistence, např. časově hlavně v letních měsících se senioři nechtějí ukládat ke spánku v 19 hodin, ale spíše později. Dále je vhodné zvážit skutečnost, že každá skupina má jiné nároky na asistenta (např. senior, osoba upoutaná na invalidní vozík, ...)</p> <p>Dále tuto službu v Jihlavě a okolí zajišťuje organizace Muži a ženy, která nabízí síť osobních asistentů po celé ČR, či v 6 krajích ČR fungující Domácí péče Včelka (registrovaná v rámci Středočeského kraje, v rámci Kraje Vysočina bylo schváleno navýšení úvazků z 9 na 29).</p>				
3. rozšíření úkonů pečovatelské služby	město bude podporovat Pečovatelskou službu § 40	Dotazníkové šetření	Ano – přesunem ICSS	Ano – stále nedostatečné kapacity personální, ale i zázemí (automobily)
<p>Došlo k navýšení kapacity Integrovaného centra sociálních služeb Jihlava přesunem do nových prostor na Žižkovu 106 z Brtnické 15. Rozšíření úkonů by měl řešit zákon o sociálních službách, často ale chybí pomoc a podpora u uplatnění práv a zájmů klientů, úkony je nutno vykazovat pouze v rámci aktivit definovaných vyhláškou (historicky nejstarší služba ze zákona z roku 1988) – jaká verze zákona bude finální, není již mnoho let jisté.</p> <p>Charitní pečovatelská služba (OCH Jihlava) rozšířila provoz do 19 hodin večer, ale i toto rozšíření není dostačující. Je nutné posílit personál i jeho zázemí (automobily apod.), jedná se o péči nejen pro</p>				

obyvatele Jihlavy, ale především menších obcí. Kladně je hodnocena spolupráce mezi osobní asistencí a pečovatelskou službou. Někdy je nutné zajistit dva pečovatele pro jednoho klienta, což je dražší a náročnější na organizaci.

Otázkou do budoucna je, zda rozvoz obědů nezabírá zbytečně kapacity odborníků. Současná tendence je, aby se využilo širší množství možností pečovatelské služby a pobytová zařízení byla jen pro nejpotřebnější. Zrušení jídelny na Okružní ulici seniorům vzalo možnost společného setkávání.

Priorita	III. PODPORA SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM			
Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy	Aktivita stávajícího plánu	Zdroj	Plnění ke dni revize	Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava
1. rozšíření kapacity centra denních služeb	město bude podporovat službu Centra denních služeb § 45	Dotazníkové šetření	Ne – jediné centrum je v Brtnici	Potřeba zařadit mezi priority vzejde z dalšího jednání v území ORP Jihlava
V rámci ORP Jihlava je jediné registrované Centrum denních služeb, a to v Brtnici od roku 2013 podpořené z dotačního programu ROP Jihovýchod.				
2. rozšíření sociálně terapeutických dílen	město bude podporovat službu Sociálně terapeutické dílny § 67	Dotazníkové šetření	Ne – v roce 2016 došlo k zániku této služby	Ke zvážení – problematické financování této služby pro poskytovatele, zřejmě je lepší běžný trh práce, popř. zaměstnání v chráněných dílnách
V rámci města Jihlava není v roce 2020 žádná služba Sociálně terapeutické dílny, v dubnu 2016 musela být tato služba zrušena při VOR Jihlava (služba nesplňovala zcela kritéria. Aktivity, které pro klienty VOR Jihlava, z.ú. poskytoval spadaly spíše pod službu sociální rehabilitace, ve které jsou vykonávané dosud. Došlo k navýšení kapacity i personálního zajištění služby sociální rehabilitace a služba STD tímto zanikla). Služba pomáhala klientům ve zdokonalení v pracovních, sociálních, psychických a motorických schopnostech a dovednostech, a tím se uživatelům služby zvyšovaly možnosti uplatnění na trhu práce. Avšak v sociální rehabilitaci není možné vykonávat výdělečnou činnost, není možné vybírat příspěvky od uživatelů – tudíž se nejedná o příznivou službu pro poskytovatele. Není podporováno ani z prostředků EU, jelikož by mělo docházet k vyšší integraci handicapovaných osob na běžném trhu práce.				
V rámci Kraje Vysočina je 7 sociálně terapeutických dílen, které jsou součástí domovů pro osoby se zdravotním, mentálním postižením (Domov Kopretina, Domov Jeřabina), jejichž zřizovatelem je Kraj Vysočina.				
JINÉ A SOUVISEJÍCÍ ČINNOSTI – (mimo základní činnosti a služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)				

<i>Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy</i>	<i>Aktivita stávajícího plánu</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Plnění ke dni revize</i>	<i>Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava</i>
3. podpora volnočasových aktivit seniorů a osob se zdravotním postižením	město bude podporovat volnočasové aktivity pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Dotazníkové šetření	Ano – město tyto aktivity podporuje formou grantové politiky města	Není sociální služba, bude vhodné naznačit formu podpory těchto aktivit
Senioři České republiky nabízí mnohé činnosti pro seniory a otvírá je i pro osoby se zdravotním postižením. Zvážit finanční efektivitu akcí vůči širší klientské základny, která je užívá. V rámci SPRSS je možné začlenit pouze registrované služby.				

Výše uvedené postřehy pochází od následujících poskytovatelů sociálních služeb:

DS Stříbrné Terasy o.p.s., Oblastní charita Jihlava, Organizace nevidomých z.s., VOR Jihlava, z.ú., Denní a týdenní stacionář Jihlava, příspěvková organizace, Senioři České republiky, z.s., Život 99 – Jihlava, z.ú., Integrovaná centrum Sasov z.ú., Tyfloservis, o.p.s. – Krajské ambulantní středisko Jihlava, TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., NRZP kraje Vysočina.

Další témata vhodná k diskuzi pro období 2022-2024:

- větší propagace tísňové péče a její provazba na terénní služby (osobní asistence, pečovatelská služba),
- hospicová péče směřuje více k sociálnímu zázemí (muselo se zaregistrovat na odlehčovací služby – návaznost na přirozené prostředí, rodinný doprovod), ukotvit pro nové období, i když se jedná o sociálně zdravotní pomezí,
- pracovní uplatnění handicapovaných osob, konkrétně zřetelně postižených osob, obvykle se nabízí chráněné dílny, ale běžná pracovní místa nejsou,
- krizové lůžko (pro potřeby poskytování sociálních služeb) – momentálně není v rámci Kraje Vysočina zřízeno, bylo by vhodné koordinovat s Krajským úřadem Kraje Vysočina a obecně zintenzivnit komunikaci Kraje Vysočina s městem Jihlava.

3. Rodina, děti a mládež

Priorita	I. PODPORA BYDLENÍ (Základní činnosti a služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)			
Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy	Aktivita stávajícího plánu	Zdroj	Plnění ke dni revize	Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava
1. rozšíření kapacity azylového domu pro matky s dětmi	město bude podporovat rozšíření současné kapacity Střediska křesťanské pomoci – Naděje pro život Jihlava, službu Azylové domy § 57	Dotazníkové šetření – vysoké využití azylových domů	Ano – rozšířeny kapacity pro rodiny s dětmi	Ano – spíše návaznost dalších služeb – dostupné bydlení, sociální bydlení, posílit terénní služby, otázkou je další kapacita
<p>V roce 2019 došlo k rozšíření kapacit azylového domu bytového charakteru pro rodiny s dětmi (dříve matky s dětmi) na 43 lůžek v 11 bytech (z původních 33 lůžek, 5 bytových jednotek v roce 2015). Kapacita je povětšinou dostačující, ale chybí návazné dostupné bydlení (sociální bydlení), respektive ideální systém prostupného bydlení (SKP disponuje 1 bytovou jednotkou, ideálně podpora ze strany města a navýšení bytového fondu) - z bytové jednotky záchytné do stabilního bydlení. Najít cestu, jak přerušit koloběh/smyčku, že se lidé do azylového domu po jisté době opětovně vrací.</p> <p>Při výraznějším převisu žádostí o umístění v azylovém domě pomáhají jiná města jako např. Havlíčkův Brod, Chotěboř. Ne vždy je ale jasné, co se děje s v mezičase s čekateli na bydlení, zda využijí azylové domy jiných měst, anebo se dotazují např. v komerčních ubytovnách.</p> <p>Kapacita azylového bydlení pro samotné ženy je nízká (3lůžka) – 3 pokojový byt – poptávka u žen je a bylo by vhodné navýšit kapacitu.</p> <p>V současné době probíhá v Jihlavě projekt Housing First, který sbírá data z území o osobách v bytové nouzi a koordinuje ho Statutární město Jihlava, výstupy budou předpokládány v září 2021 a v projektu KPSS bude vhodné je zohlednit.</p> <p>Do budoucna je důležité navázání azylových domů na další bydlení a terénní programy/sociální pracovníky, aby byla možná návaznost procesu „návratu do společnosti“. Otázkou mimo azylový dům či denní centrum je možnost dalších služeb pro osoby v bytové tísní, např. vyprání prádla.</p>				
2. vznik rané péče	město bude podporovat vznik rané péče poskytované dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu § 54	Vzešlo z potřeby města Jihlava	Ne – zatím není přímo v Jihlavě vytvořeno, plánováno však ano	Ano – vytvoření rané péče je žádoucí, otázkou je v jakém rozsahu a podobě
<p>Raná péče je zatím částečně řešena prostřednictvím Oblastní charity Třebíč. Dále do Jihlavy zajíždí pobočka organizace Tamtam, o.p.s. poskytující ranou péči pro děti s postižením sluchu. Plánovaná</p>				

služba rané péče je připravována Mgr. Petrou Antonů a to se zaměřením na neurovývojové poruchy. Momentálně probíhají přípravná jednání s Krajem Vysočina, jednou z variant je registrovaná sociální služba rané péče – otázkou je komplexnost rozsahu, personální zajištění, žadatel o registraci, nicméně je žádoucí v dalších jednáních pokračovat a prohlubovat návaznost rané péče a lékařů pediatrie, kteří dělají screening dětí a jsou schopní odhalit případné neurovývojové poruchy.

JINÉ A SOUVISEJÍCÍ ČINNOSTI – (mimo základní činnosti a služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)

<i>Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy</i>	<i>Aktivita stávajícího plánu</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Plnění ke dni revize</i>	<i>Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava</i>
3. rozšíření služeb centra pro poradenské, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti – primární prevence	město bude podporovat uvedené služby	Dotazníkové šetření – není příliš konkrétně nastaveno	Nelze jednoznačně vyhodnotit – není ukotveno v systému sociálních služeb a v registru, rozdílnost mezi jednotlivými poskytovateli; město Jihlava podporuje, nicméně v nedostatečné výši vzhledem k množství škol, kde primární prevence probíhá	Je nutné zjistit v jaké míře pokračovat, ale není sociální služba a nelze financovat jako sociální službu, záleží na budoucí poptávce a možnostech financování

Opatření bylo nastaveno velmi obecně, ale myšlena byla primární prevence, kterou zajišťuje např. Oblastní charita Jihlava (Centrum primární prevence Vrakbar Jihlava), Centrum pro rodinu Vysočina, městská policie atd.

Zaměstnanci CPP Vrakbar Jihlava komentovali složitost situace, kdy smyslem jejich práce je dlouhodobost a návaznost a školy mají zájem o jejich služby, přesto jsou přibližně na poloviční kapacitě než před 5 lety. Rozsah podpůrných dotačních balíčků zůstává stejný, nebo je nepředvídatelný, přitom náklady rostou a není možné udržet stálé úvazky zaměstnanců. Bylo nutné zrušit programy pro mateřské školy, dochází ke stagnaci z pohledu úvazků a ke snížení počtu poskytovaných programů.

Jelikož se nejedná o registrované sociální služby, není možné přesně vyhodnotit ani u dalších subjektů. Hrozí zde riziko nedostatečné prevence, která ústí v nárůst krizové pomoci. Zřejmě by bylo vhodné toto téma dále řešit jako předcházení příčin sociálních/duševních (vysoká míra sebevražd v nízkém věku) /finančních problémů.

Hledají se cesty, jak programy primární prevence zaplatit, např. město Pelhřimov hradí tyto programy školám a částečně i poskytovatelům preventivních služeb. Jak tedy pokračovat, když se

nejedná o registrovanou sociální službu, ale je to pro společnost potřebné téma – bude rozpracováno v pracovních skupinách.

Nabídka a možnosti Centra pro rodinu Vysočina neuspokojí poptávku škol o vzdělávací programy pro školy. Z dotazníkových šetření, které je prováděno vždy na konci každého programu vyplývá, že zájem o programy není dán cenou (kde se snažíme, aby její výše nebyla překážkou pro objednání programu), ale kvalitou programu, způsobem uchopení a zpracování témat a přístupem lektorek.

Některé školy nahlíží na primární prevenci pouze jako na povinnost, následně využívají neregistrované služby, u kterých není garantovaná kvalita. Bylo by vhodné vytvoření strategického dokumentu v oblasti realizace školské primární prevence, průzkum na školách, nastavení kritérií – certifikace jako známka kvality; žádoucí je ukotvení služeb, jenž realizují certifikovanou primární prevenci na školách v systému města (příslušný odbor) a nastavení stabilního dotačního systému v této oblasti včetně motivace škol k využívání certifikovaných programů.

4. vznik pobytového zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	město bude podporovat vznik pobytového zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	Dotazníkové šetření	Ne – nevzniklo v podobě pobytového zařízení	Není sociální služba, bude předmětem pracovních skupin
---	---	---------------------	---	--

V Jihlavě vzniklo 1. 11. 2014 Středisko výchovné péče (při DDŠ Jihlava) a funguje formou ambulantní služby. Od 1. 11. 2019 byl při ambulanci otevřen denní stacionář s kapacitou 6-8 dětí. V budoucnu se plánuje rozvoj SVP o internátní část – předběžný výhled zahájení internátní skupiny s kapacitou opět 6-8 dětí na září 2021. Zařízení poskytuje komplexní péči dětem od narození do pěti let věku, které jsou ohroženy ve svém vývoji. Nařizuje soud např. při týrání, dítě jde následně do dětského centra, pěstounské péče.

Je žádoucí v této oblasti podnikat další kroky, jelikož mnohdy jsou děti umísťovány do dětského domova v Kamenici nad Lipou nebo Nové Vsi u Chotěboře, ale tím dochází ke zprětrhání vazeb na Jihlavu. Bude dalším předmětem diskuze v pracovních skupinách. Bude vhodné přizvat pracovníky z Kraje Vysočina, kteří znají problematiku zdravotně sociálního pomezí, aby se dobře nastavily služby na pomezí sociálních/zdravotnických/školských služeb.

5. rozšíření kapacity dostupného bydlení	město bude podporovat rozšíření kapacity dostupného bydlení v souladu s účinností připravovaného zákona o dostupném bydlení * (cca 1. polovina roku 2017)	Dotazníkové šetření	Ano – vyšší kapacita bytového fondu, ale často nedostupná finančně či prahově	Není sociální služba, bude předmětem diskuze pracovních skupin, ale vítána vyšší kapacita
---	---	---------------------	---	---

Město Jihlava má od roku 2017 Mechanismus hospodaření s byty, disponuje 19 byty za cenu 73,42 Kč/m2/měsíc k pronájmu na maximálně jeden rok. Opět dochází k rozkolu mezi problematikou, že se nejedná o sociální službu, avšak základem pro úspěšný start z krizové situace je právě střecha nad hlavou. Ukazuje se vhodnost provazby sociálního bydlení se sociálními službami (poradenství). * Zmíněný zákon není v době těchto projednávání schválen.

Centrum pro rodinu Vysočina formou výpůjčky disponovalo 2 krizovými byty na jeden rok, bohužel i přes velkou snahu chyběla další konstruktivní návaznost. Problémem je délka nepříznivé sociální

situace – nelze definovat jedním rokem, velká zátěž na správu bytu a těžce řešitelná situace různých potřeb a povinností z pohledu uživatele, poskytovatele a města.

Poskytovatelé služeb uvádí nedostatek dostupného bydlení, hlavně chybějící byty pro vícečetné rodiny. Z pohledu města je nabídka bydlení v Jihlavě relativně vysoká, ale nepříliš dostupná – problém finanční, počet členů rodiny, trvalé bydliště. Město nabízí azylový dům, chráněné i sociální bydlení, ale otázkou je – do jaké míry je nutné, aby provoz řešilo město, které by spíše mělo zlepšit finanční toky a bytovou politiku. Tím by ustoupilo neziskovým organizacím, které dokáží řešit bydlení levněji než město, jenže nemají potřebné finance. Město nemůže z pohledu diskriminace pronajímat byty různým skupinám za různou výši nájemného, ale mohlo by podpořit neziskové organizace, aby tyto byty provozovaly pro své cílové skupiny a pomohly jim tak zajistit nejen bydlení, ale i případné další sociální služby, protože často dochází ke kumulaci problémů uživatelé této formy bydlení. Problémy jsou jak finanční z pohledu příjmu rodiny, exekuce, dávek na kauce, ale vstupují sem i další potíže jako například domácí násilí apod.

Priorita		II. PODPORA SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍCH SLUŽEB PRO RODINY S DĚTMI A MLÁDEŽ		
Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy	Aktivita stávajícího plánu	Zdroj	Plnění ke dni revize	Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava
1. rozšíření sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	město bude podporovat službu Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi § 65	Dotazníkové šetření – není příliš konkrétně nastaveno	Ano – služby jsou v registru poskytovatelů sociálních služeb. Došlo k navýšení úvazků a u jedné SASRD k rozšíření o terénní formu poskytování služby.	Do budoucna je nutné řešit zachování stávajících úvazků a forem služby (ambulantní a terénní) v souvislosti s financováním služby.
Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Klubíčko (OCH Jihlava) dříve fungovalo převážně jako předškolní klub, ale od 1. 9. 2019 došlo k navýšení o 1 úvazek a rozšíření z ambulantní (klub primárně pro lepší vstup do MŠ pro děti ve věku 3–5 let) i o terénní formu. Další navýšení se plánuje na podzim 2020, kdy od 1. 10. 2020 bude chod Klubíčka podpořen z OP Zaměstnanost 52. výzva a do budoucna půjde primárně o udržitelnost úvazků a terénní práce. Centrum pro rodinu Vysočina také mírně rozšířilo sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Do budoucna zůstává zvažovat vliv financování těchto služeb ze zdrojů EU a jejich následnou udržitelnost, ideálně se zachováním úvazků i rozsahu terénní služby.				

Výše uvedené postřehy pochází od následujících poskytovatelů sociálních služeb:

Centrum pro rodinu Vysočina, z.s., Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s., Oblastní charita Jihlava, Středisko křesťanské pomoci – Naděje pro život Jihlava, Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, p.o., Občanská poradna Jihlava, z.s., Petra Antonů.

Další témata vhodná k diskuzi pro období 2022-2024:

- psychiatrická pomoc pro děti – četné počty nestabilizovaných dětských klientů, kde je riziko sebevraždy. Potřeba rychlé psychiatrické péče, případné hospitalizace, medikace a kontinuální podpory,
- nedostatek dětských terapeutů a psychologů, jejich spolupráce s pediatry,
- asistované kontakty – práce s párem v konfliktu a právo dítěte vídat se s rodinou, je možné fungovat bezplatně? Jedná se o žádanou doplňkovou službu, která stojí vedle sociální služby, Centrum pro rodinu Vysočina je schopné pracovat se 2–3 rodinami v rámci asistovaného styku, problémem je ale financování této služby,
- registrované krizové lůžko dle § 60 zákona o sociálních službách – momentálně není v rámci Kraje Vysočina zřízeno, jedná se o náročnou službu s požadavky na krizového intervenanta, který by byl schopen zajistit 24hodinovou službu.
- podpora zaměstnávání a vzdělávání osob se zdravotním postižením. Zařazení osob se zdravotním postižením do běžného života,
- podpora rané a následné péče osob se zdravotním postižením,
- podpora odborné péče poskytované v rámci pobytu osob se zdravotním postižením v sociálních službách. Veškeré sociální služby by měly svým klientům poskytovat péči na odborné úrovni např. pomocí odborných terapeutů. Ve službách by se měla klientům věnovat odborná péče, jelikož je pro život a zdraví zdravotně postižených osob nezbytně nutná do takovéto péče se zahrnuje rehabilitační cvičení, logopedie, ergoterapie, muzikoterapie, bazální stimulace a jiné,
- podpora osob se zdravotním postižením a jejich pečujících osob žijících v domácím prostředí, podpora socializace takto žijících osob.

4. Osoby bez zaměstnání, osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené a osoby závislé a ohrožené závislostmi

Priorita	I. PODPORA OSOB SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH NEBO SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM OHROŽENÝCH A OSOB ZÁVISLÝCH A OHROŽENÝCH ZÁVISLOSTMI (Základní činnosti a služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)			
	<ul style="list-style-type: none"> - mládež ohrožená sociálním vyloučením - osoby bez domova - osoby v akutní krizi - osoby závislé a ohrožené závislostmi - cizinci, uprchlíci a migranti 			
<i>Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy</i>	<i>Aktivita stávajícího plánu</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Plnění ke dni revize</i>	<i>Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava</i>
1. vznik noclehárny	město bude podporovat službu Noclehárny § 63	Dotazníkové šetření a jednání u kulatého stolu	Ano – noclehárna Havaj (v KPSS nebyl definován počet lůžek, nebo celoroční provoz)	Ano – ale stanovit konkrétněji potřeby tohoto opatření a navázat na další sociální služby a další možnosti dlouhodobějšího bydlení
<p>Současná jihlavská noclehárna Havaj pod Střediskem křesťanské pomoci je provizorní, nicméně poskytuje 12 lůžek v zimním provozu, nově se připravuje noclehárna a denní centrum na ulici Čajkovského (realizace 2022, náklady 25 mil. Kč - IPRÚ) s novou kapacitou 18 lůžek (ne více než 20).</p> <p>Terénní programy (SOVY – vydávají potraviny, roušky) spolupracují s noclehárnou, ale kapacita je nízká (pozitivně byla zmíněna iglú pro lidi bez domova). Návrh na navýšení alespoň o 20 lůžek především na zimní sezónu. V současné noclehárně nebyly v některých případech naplněné kapacity z důvodů přísných omezení pro pobyt (nepovolen alkohol, domácí zvíře jen do iglú – při naplnění kapacit iglú nebylo jiné řešení přespání, vysoký „práh“ pro přijetí, kompetence/vyškolení zaměstnanců noclehárny, nejistota, jestli je noclehárna obsazená nebo ne, když nejsem z Jihlavy, nechci tam raději cestovat apod.).</p> <p>Data z průzkumu Platformy pro sociální bydlení (ZDE) hovoří o 49 rodinách (417 osobách) v bytové nouzi/ztrátě bydlení na ORP Jihlava (100 tis. obyvatel). V současné době je na Magistrátu města Jihlavy zaměstnána Mgr. Michaela Vodová jako specialista na bydlení, která poskytuje poradenství lidem v bytové nouzi – možnost kde získat další data. Bylo by vhodné mít kompetentní pracovníky noclehárny a dalších sociálních služeb, kteří by dokázali pomoci lidem bez domova se „posunout dále“ a důstojně žít. Vhodné by bylo navýšit kapacitu nocleháren, jejich personální obsazení a další vzájemnou spolupráci, protože není možné očekávat, že člověk, který přespává v centru na lavičce, půjde do práce. Příklad z Prahy (jaro 2020, COVID-19) osoby bez domova měli možnost přespání v hotelech, uvědomili si, že je to dobrý život a nechtěli zpět na ulici, ale spíše do azylových domů – blíže bude rozpracováno v rámci pracovních skupin.</p>				

2. vznik krizové pomoci	město bude podporovat službu Krizová pomoc § 60	Dotazníkové šetření	Ano – Centrum J.J. Pestalozziho – služba Krizové centrum Jihlava (registrované)	Ano – podpora spolupráce a zpětné vazby, rozvoj vzdělávání současných pracovníků, maximalizace efektivity, lépe zasíťovat dle cílové skupiny
<p>Od 1. 1. 2016 nabízí tuto službu Centrum J.J. Pestalozziho (dále CJJP) v Krizovém centru v Jihlavě, a to se současnou celkovou kapacitou centra 3 úvazky a snahou o navýšení úvazků na rok 2022. Krizovou pomoc vyhledávají např. lidé, které zasáhla ztráta zdraví či blízkého člověka, zažívající rozvod, vztahové problémy, domácí násilí, lidé, které potkala jakákoli traumatická událost (svědek či účastník nějaké nehody, znásilnění či zneužívání, ublížení na zdraví aj.), lidé řešící náročné životní rozhodnutí, lidé s úzkostmi, smutky, závislostmi, myšlenkami na sebevraždu. Přibývá také náročné problematiky syndromu CAN. O krizovou pomoc narůstá zájem v rozvodových řízeních, často se jedná o dlouhodobé krizové situace vyžadující nejen dlouhodobější, ale zároveň intenzivní (tzn. min týdenních intervalech opakující se) odbornou pomoc. V loňském roce se zdvojnásobil počet dětí, které vyhledaly pomoc Krizového centra CJJP – jednalo se např. o děti se závažnými psychosomatickými projevy, které jim znemožňovaly účast v běžném životě a limitují je v sociálním kontaktu nejen s vrstevníky, ale izolují se i od svých nejbližších. Každé dítě pak řeší tento problém jinak (poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, časté zdravotní problémy nejrůznějšího charakteru, absence ve škole, sebevražedné myšlenky či pokusy, ad.). V těchto případech nestačí, aby byl pracovník odborníkem pouze na krizovou intervenci, ale i na práci s traumatem potažmo na psychologickou diagnostiku. Pracovníci krizového centra CJJP poskytují odbornou komplexní pomoc lidem v nejrůznějších náročných životních situacích a vzhledem k tomu, že se s danou problematikou setkávají v každodenním kontaktu, dokáží rozlišit závažnost krizového stavu u klienta, následně poskytnout odpovídající pomoc či podporu (krizová intervence, diagnostika, doporučení a nakontaktování na navazující či specializované pracoviště – Intervenční centrum, Bílý kruh bezpečí, psychiatrické ambulance či psychiatrické nemocnice, se kterými jsme v úzkém kontaktu). Je důležité, aby byla krizová pomoc poskytována odborným pracovníkem. Jedním z rizik neodborně poskytnuté krizové pomoci je např. nerozpoznání traumatu od krize – kdy může dojít k poškození klienta tzv. sekundární viktimizaci.</p> <p>Z diskuze byla zřejmé nedostatečné povědomí o tom, jak široké spektrum pomoci může centrum nabídnout. Centrum J.J. Pestalozziho se snaží o prezentaci, o osobní kontakt s poskytovateli služeb a zástupci úřadů, ale není na to vždy prostor. Nicméně často krizové centrum navštěvují školy a centrum je také hojně doporučováno rodičům prostřednictvím oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Jihlava, soudu, policie, záchranné služby aj. Problematická je komunikace s obcemi, které na opakované výzvy o šíření informací o centru obvykle nereagují (a to ani v době covidové, kdy je předpoklad nárůstu počtu lidí v krizové situaci).</p> <p>Klienti terénních programů by se raději v krizi obrátili na poskytovatele, které znají a mají k nim důvěru, ti však nejsou vždy vzděláni v oboru krizové intervence – někteří se svými klienty využívají krizová centra a jsou prostředníky/doprovodem svých klientů. Existují i krizové linky, které je možné využít.</p> <p>Pro cizince je v těchto případech především překážkou jazyková bariéra.</p>				

3. rozšíření kapacity azylových domů	město bude podporovat rozšíření současné kapacity Střediska křesťanské pomoci Jihlava, službu Azylové domy § 57	Dotazníkové šetření a jednání u kulatého stolu	Prozatím ne – azylový dům pro muže se stěhuje na novou adresu	Ano – spíše snížit prahovost/podmínky pro vstup těchto služeb, zvážit lékaře pro sociální služby
<p>V současnosti není navýšena kapacita, ale jihlavský azylový dům pro muže se stěhuje na ulici Mlýnská (v rámci několika měsíců bude dokončeno, plánovaný termín dokončení stavby je červen 2021, potom by měla následovat kolaudace a příprava stěhování do ostrého provozu) a kapacita zůstává zachována na 22 lůžek (nebude navýšena s dokončením)) a kapacita bude navýšena s dokončením. Kapacita azylového bydlení pro samotné ženy je nízká (3lůžka) – 3 pokojový byt – poptávka u žen je a bylo by vhodné navýšit kapacitu.</p> <p>Pro cizince nebylo možné přijetí do azylového domu, pokud neměl lékaře v ČR, který provedl vstupní prohlídku. To by mělo být nyní zrušeno, nicméně je obecně nízká kapacita lékařů a mnohdy neradi ošetřují osoby sociálně vyloučené – vhodný by byl lékař přímo pro sociální služby. U cizinců je dále bariérou jazyková neznalost. Momentálně není k dispozici krizový byt, či lůžko pro ženy, které odcházejí od manžela, ale zřízení krizového bytu je v Jihlavě plánováno – zřejmě formou na dva týdny, o klienta se postará organizace, která do bytu uživatele pro jeho nepříznivou situaci umístí. Obecně je ale potřebná nižší prahovost pro přijetí.</p> <p>Dále by bylo vhodné rozšířit kapacity dostupného bydlení – souvisí s bytovým fondem v Jihlavě.</p>				
4. rozšíření terénních programů	město bude podporovat službu Terénní programy § 69	Dotazníkové šetření	Ano – bylo rozšířeno, zatím však nedostatečně	Ano – nastavení poměru terénních a ambulantních služeb, nastavit optimálně tuto formu poskytování služby; jakákoli služba ne jen Terénní program podle § 69
<p>Terénní služba AL PASO Vysočina (OCH Třebíč) působí v rámci Kraje Vysočina a poskytuje tuto službu pro ORP Jihlava přibližně v rozsahu 0,5 úvazku. Je podporována jak ze strany krajské sítě, tak městem Jihlavou. Další rozšíření služby bylo bohužel opětovně zamítnuto ze strany Kraje Vysočina z důvodu nedostatku financí Kraje. V rámci období 2015–2020 bylo zřejmě alokováno do této služby více financí, především pak z městských částí, ale stále v limitovaném rozsahu.</p> <p>Tato situace motivuje poskytovatele k hledání jiných zdrojů financí, např. Terénní program SOVY byl navýšen o 2 úvazky do 30. 6. 2022 prostřednictvím 52. výzvy OPZ (EU zdroje), kde je následnou otázkou udržitelnost těchto úvazků po skončení projektu. TP SOVY pracují s osobami sociálně vyloučenými/osobami, které jsou sociálním vyloučením ohrožené. Působí přímo v Jihlavě (6 úvazků) a i v rámci celého kraje Vysočina (2 úvazky).</p> <p>Středisko křesťanské pomoci Jihlava začalo v roce 2020 poskytovat nově založenou službu Terénní programy Bouřka. Žádost o dotaci byla připravována 2019 a podána na přelomu 2019/2020 do výzvy</p>				

52 OPZ ESF. Od 2020/4 byla TP Bouřka registrována a je také poskytována ve výši 2,0 úvazku terénních pracovníků. Cílovou skupinou jsou osoby bez přístřeší. Projekt, který nese název Podpora pro osoby bez bydlení byl koncipován jako „měkká“ část připravovaného „tvrdého“ investičního projektu v IROP. Ve snaze pojmout práci s lidmi bez domova koncepčně, byla první klíčovou aktivitou noclehárna, druhou nízkoprahové denní centrum a třetí terénní programy, které dosud neexistovaly, a to ani v podobě projektového záměru. TP Bouřka působí výlučně na území města Jihlavy.

Existují i terénní programy pod kontaktními centry – města mají různě ošetřeno (v Jihlavě je terénní program pod kontaktním centrem a zajišťuje HR¹ služby a poradenství pro osoby závislé, minimalizaci potenciálních zdravotních a sociálních rizik a škod vznikajících v souvislosti s užíváním drog, monitoring místní drogové scény), terénní programy se poskytují pravidelně, ale ne vždy se jedná o rozsah definovaný § 69 a zaregistrovanou sociální službu. Do budoucna bude žádoucí zvážit poměr ambulantních a terénních služeb – terénní služby jsou pro zřizovatele levnější, ale osoby sociálně vyloučené a obdobní klienti potřebují i zázemí ambulantních služeb.

5. rozšíření služeb kontaktního centra	město bude podporovat službu Kontaktního centra § 59	Dotazníkové šetření a poptávka od klientů	Ano – bylo rozšířeno jak z pohledu úvazků, tak z pohledu rozšíření služeb	Ano – ponechat současné úvazky K-centra, ale spíše rozšířit nabídku ambulantní léčby pro abstinující klienty
---	--	---	---	--

Centrum U Větrníku (KÁČKO při OCH Jihlava) navýšilo o 1 úvazek v období 2017–2020 a i aktivity K-centra se rozvíjejí, ale bylo velmi obecně definováno k jakému rozšíření služeb mělo dojít. Pod K-centrem funguje i adiktologická poradna (snaha o zaregistrování ambulance jako odborné sociální poradenství – budou probíhat jednání s Krajem Vysočina), ke které by bylo vhodné vybudovat nové zázemí – oddělit ji od K-centra, aby nedocházelo ke styku klientů K-centra a klientů, kteří jsou již ve fázi abstinence. Je potřeba pracovat s abstinujícími klienty a rozšířit pro ně nabídku služeb z důvodu vysoké poptávky, ale bude nutné vyřešit problematiku financování, jelikož práce ambulance spadá pod zdravotně sociální pomezí.

6. rozšíření služeb nízkoprahového denního centra	město bude podporovat službu Nízkoprahová denní centra § 61	Dotazníkové šetření	Ne – dosud neexistuje, v min. období vznikl projektový záměr a byl schválen vznik a vstup nové s.o.s. do krajské sítě	Ano – projekt nízkoprahového denního centra v Čajkovské ulici
--	---	---------------------	---	---

Budoucí kroky jsou ve znamení výstavby nového azylového domu v Mlýnské ulici v Jihlavě a přestěhování stávajícího azylového domu v Čajkovské ulici do těchto prostor. Po přestěhování vznikne v Čajkovské ulici noclehárna a nízkoprahové denní centrum – zřejmě v roce 2022. Je záměr, aby klienti mohli využívat denní centrum přes den a noclehárnu v noci, oboje na ambulantní

¹ „harm reduction“ (dále jen HR) se označují přístupy, které vedou k minimalizaci poškození drogami u uživatelů drog a k ochraně veřejného zdraví

bázi. Bude zde možné vykonat hygienu, připravit si jídlo, vyprat prádlo, což jsou služby, které dlouhodobě chybí.

OCH Jihlava disponuje nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež, ale ne v rozsahu § 61.

7. rozšíření služeb následné péče	město bude podporovat Služby následné péče § 64	Dotazníkové šetření	Ano – bylo rozšířeno, jak formou úvazků, tak lůžek, díky aktivitě poskytovatele vyhledávat další zdroje financování	Ano – po ukončení projektu v 12/2022 bude diskutováno udržení úvazků, bylo by vhodné, kdyby kapacita mohla být zachována
--	---	---------------------	---	--

Následná péče Jihlava (OCH Jihlava) navýšení úvazků od 1. 1. 2020 o 1,5 úvazku na celkových 6 úvazků z dotačních prostředků EU 49. výzva OPZ – mimo rozpočet Kraje Vysočina a dále byla rozšířena pobytová péče z 8 lůžek na 14. Otázkou je opětovně udržitelnost úvazků po skončení realizace projektu, je předjednána komunikace s Krajem Vysočina, kdy po závěrečné evaluaci projektu bude diskutováno, zda úvazky budou ponechané.

8. rozšíření kapacity dostupného bydlení	město bude podporovat kapacity dostupného bydlení v souladu s účinností připravovaného zákona o dostupném bydlení (cca 1. polovina roku 2017) *	Dotazníkové šetření	Ano – vyšší kapacita bytového fondu, ale často nedostupná finančně či prahově	Není sociální služba, bude předmětem diskuze pracovních skupin, ale vítána vyšší kapacita
---	---	---------------------	---	---

Město Jihlava má od roku 2017 Mechanismus hospodaření s byty, disponuje 19 byty za cenu 73,42 Kč/m²/měsíc k pronájmu na maximálně jeden rok. Opět dochází k rozkolu mezi problematikou, že se nejedná o sociální službu, avšak základem pro úspěšný start z krizové situace je právě střecha nad hlavou. Ukazuje se vhodnost provazby sociálního bydlení se sociálními službami (poradenství). * Zmíněný zákon není v době těchto projednávání schválen.

V rámci této skupiny se jako problematické jeví například práce s osobami po výkonu trestu, které je složitější ubytovat (azylové domy mají často plnou kapacitu) a dále integrovat, na druhou stranu jejich pohyb na ulici bez domova není žádoucí z důvodu případné recidivy. Za současné situace ohledně COVID – 19 je problém získat potvrzení o bezinfekčnosti, lékaři mají plné kapacity a nechtějí s touto cílovou skupinou spolupracovat. Otázkou dále je, jak byty financovat v případě, že v nich nejsou nájemníci. Obecně je toto téma vítané, aby město přenechalo některé byty do užívání neziskových organizací a nechalo jim volnost, které klienty do nich budou umísťovat.

Další komplikovanou skupinou jsou cizinci. Ubytovaní v azylových domech je složité, Mechanismus hospodaření s byty je pro osoby s trvalým pobytem v ČR. Pokud v rámci této skupiny dojde k domácímu násilí nebo k neočekávanému propouštění ze zaměstnání je nutné tuto situaci řešit obvykle mimořádným opatřením ze strany města, popř. „vnitrorepublikovou migrací“.

Priorita	II. PODPORA MLÁDEŽE OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM BEZ ZAMĚSTNÁNÍ S NÍZKOU ÚROVNÍ VZDĚLÁNÍ A KVALIFIKACE			
<i>Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy</i>	<i>Aktivita stávajícího plánu</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Plnění ke dni revize</i>	<i>Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava</i>
1. rozšíření služeb centra pro poradenské, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti	město bude podporovat uvedené služby	Dotazníkové šetření	Ano – bylo rozšířeno formou úvazků z důvodu rozšíření terénní služby	Předmětem jednání pracovních skupin bude výše poptávky a možnosti financování
Není zřejmé, co bylo touto aktivitou konkrétně myšleno, v Jihlavě jsou 2 nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (Erko Jihlava cílová skupina: 6–26 let a Vrakbar Jihlava cílová skupina: 14–26 let, oba pod OCH Jihlava). V roce 2017 došlo u Vrakbaru k nárůstu o 0,5 úvazku z důvodu rozšíření terénní služby z jednoho na dva dny (NZDM Erko se v červnu 2019 přestěhovalo do nových prostor, které více odpovídají poskytování služby a mají i zázemí pro venkovní aktivity s dětmi).				
Priorita	III. PODPORA CIZINCŮ, MIGRANTŮ A UPRCHLÍKŮ			
<i>Opatření stávajícího plánu RSS města Jihlavy</i>	<i>Aktivita stávajícího plánu</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Plnění ke dni revize</i>	<i>Vhodné pro nový SPRSS ORP Jihlava</i>
1. rozšíření služeb základního a odborného sociálního poradenství	město bude podporovat uvedené služby	Dotazníkové šetření	Ano – došlo k rozšíření úvazků díky Centru na podporu integrace cizinců i F POINTu	Ano – nutné zůstat v dalším plánu, i když financování služby probíhá z jiných zdrojů,
Centrum na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočina mělo v roce 2016 dvě sociální pracovnice, nyní má čtyři, ale nejsou financovány z Kraje Vysočina/města Jihlavy, dříve z prostředků EU, nyní zakotveno v Zákoně o pobytu cizinců na území ČR. Centrum poskytuje odborné sociální poradenství. Organizace F POINT poskytuje sociální rehabilitaci, která v sobě zahrnuje i základní poradenství pro cizince. V roce 2016 Předchůdce F POINTU Centrum multikulturního vzdělávání poskytovalo poradenství prostřednictvím 1 sociální pracovnice. Od roku 2017 převzal službu F POINT z.s.. Vzhledem k stále stoupající poptávce po službě plynule roste počet pracovníků poskytujících sociální službu a též poradenství. V roce 2020 poskytují poradenství 3 sociální pracovnice a dvě pracovnice v sociální službě, dále pak ze zákona všichni pracovníci sociální služby, jichž je v přímé péči celkem 14. Základní poradenství poskytují všechny sociální služby.				

Výše uvedené postřehy pochází od následujících poskytovatelů sociálních služeb:

Oblastní charita Jihlava, Centrum na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočina, AL PASO Vysočina (OCH Třebíč), Občanská poradna Jihlava, z.s., F POINT z.s., Poradna pro gambling Kraje Vysočina

Další témata vhodná k diskuzi pro období 2022-2024:

- Poradna pro gambling Kraje Vysočina (součinnost 3 organizací Kolpingovo dílo České republiky, z.s., Oblastní charita Jihlava, Oblastní charita Třebíč) je finančně podpořena Úřadem vlády ČR / Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) a Krajem Vysočina do prosince 2020. Službu by bylo vhodné udržet, závislosti budou i do budoucna velké téma, např. závislost na sociálních sítích. Poradna nabízí poradenství nejen pro osobu závislou, ale i pro členy rodiny osoby závislé, kteří se jí snaží pomoci. Tato aktivita vychází ze strategického plánu RVKPP, možná lze v roce 2021 očekávat další podporu, ale financují pouze kolem 70 %, otázkou je dofinancování. Obecný problém sociálních služeb, že jejich poskytovatelé zatím neznají zdroj a rozsah financování, služby se pozastavují a následně se na ně po proluce navazuje, není jasné, kolik bude možné mít zaměstnanců apod.
- Jasně specifikovat opatření, kterých je třeba dosáhnout nejen přes odkaz na paragraf zákona o sociálních službách.

5. Závěr

Smyslem této zprávy bylo vyhodnocení stávajícího Komunitního plánu sociálních služeb statutárního města Jihlavy, respektive naplnění definovaných opatření v rámci jednotlivých priorit tří cílových skupin. Tato opatření vzešla primárně z dotazníkového šetření, které vyplňovala každá cílová skupina, a to jak z pozice poskytovatele, tak i uživatele dané sociální služby.

Všeobecně lze prohlásit, že většina opatření byla naplněna a došlo ke kladnému posunu v rámci tohoto 5letého období v rozsahu sociálních služeb na území statutárního města Jihlavy. Zároveň je ale nezbytné podotknout, že i když byli poskytovatelé sociálních služeb schopni vyhodnotit, zda došlo k navýšení kapacity, nebo rozšíření nabízených služeb, nelze tyto hodnoty kvantifikovat a určit, zda se jedná o navýšení/rozšíření dostatečné. Strategickou část KPSS na období 2022–2024 bude nutné kvantifikovat, doplnit o indikátory, zodpovědnost a případné možné finanční zdroje. V rámci hodnocení současného KPSS se ukázalo, že mnozí poskytovatelé nespolehali pouze na finanční podporu města Jihlava, popř. Kraje Vysočina, ale sami si aktivně vyhledávali možnosti získání dotačních prostředků z fondů EU.

Pozornost byla věnována nejen plnění jednotlivých opatření, ale i jejich aktuálnosti a vhodnosti pro další období 2022–2024. Dalším krokem projektu bude vytvoření pracovních skupin, které budou složeny z odborníků, poskytovatelů i uživatelů sociálních služeb, a jejich cílem bude vytvoření nového návrhu akčního plánu a v ideálním případě i udržitelnost součinnosti pracovních skupin i po ukončení projektu KSPP 2022–2024.

Tato zpráva byla vyhotovena v říjnu 2020 a připomínkována v listopadu a prosinci 2020 ze strany zaměstnanců odboru sociálních věcí Magistrátu města Jihlavy a dále poskytovateli sociálních služeb, kteří se účastnili jednání k vyhodnocení KSPP.